

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 32/1988-89 med anledning av ltm Pekka Tuominens m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utredning av möjligheterna att reglera viss båttrafik.

Landstinget har den 18 november 1988 inbegärt lagutskottets yttrande över motionen. Utskottet, som hört trafikinspektören Ulf Lillie, polismästaren Björn Andersson och premiärlöjtnanten Fjalar Malm från Ålands sjöbevakningsdistrikt, får härmed anföra följande.

I motionen föreslås en utredning av möjligheterna att bättre än för närvarande reglera båttrafiken i landskapet. Motionärerna hänvisar till att den ökande båttrafiken i den åländska skärgården kräver förstärkta lagstiftningsåtgärder.

Enligt självstyrelselagen hör lagstiftningen rörande "den lokala sjötrafiken och härför avsedda kommunikationsleder" till landskapets behörighetsområde medan "annan offentlig sjörätt" ankommer på riksmyndigheterna. Också specialföreskrifterna om snabbgående motorfarkoster tillhör rikets behörighetsområde. I 26 § landskapslagen om jakt finns en specialregel angående framförande av båt över fågelskyddsområde.

Trafiken med nöjesfarkoster regleras i lagen och förordningen om båttrafik (FFS 151 och 152/1969). Utgående från självstyrelselagens ovan berörda behörighetsuppdelning har lagstiftningen om båttrafik ansetts vara av rikslagstiftningsnatur, även om utskottet konstaterar att i lagen även ingår vissa bestämmelser som berör landskapets lagstiftningsområde. Förordningen om båttrafik anger bl.a. att båtar med utombordsmotor med en motorstyrka över 20 hästkrafter och båtar med inombordsmotor med en motorstyrka över 50 hästkrafter skall registreras. Registreringspliktiga båtar skall uppfylla vissa i förordningen närmare angivna krav i fråga om konstruktion och utrustning samt får framföras endast av den som fyllt 15 år.

Motorbåtsregistret förs på Åland av länsstyrelsen. I registret ingår för närvarande drygt 2.700 båtar. Det faktiska antalet registreringspliktiga båtar i landskapet torde dock vara något mindre eftersom en del av de registrerade båtarna i verkligheten torde vara utmönstrade. Enligt vad utskottet erfarit kommer registren över motorbåtar att överföras från länsstyrelserna till sjöfartsstyrelsen. I samband med beredningen av detta ärende har diskussioner förts om möjligheten att genom

en överenskommelseförordning för Ålands del överföra registret till landskapsstyrelsens motorfordonsbyrå.

Utskottet konstaterar att nöjesfarkosternas antal ökat betydligt under senare år. Samtidigt har båtarna fått allt starkare motorer. Några som helst kompetenskrav ställs inte enligt nuvarande lagstiftning på förare av nöjesfarkoster. Den i förordningen om båttrafik ingående åldersgränsen om 15 år kan i kombination med snabba och tunga båtar anses vara för låg. Också andra kategorier båtförare brister ibland i fråga om navigationskunskaper och sjövätt. Antalet allvarliga olyckor har dock hittills varit rätt begränsat men tillbud av olika slag har kunnat noteras. En ohämmad båttrafik har dessutom effekter inte bara på sjösäkerheten utan även på miljön.

I riket förbereds en revision av lagstiftningen om båttrafik. I Ålandskommitténs betänkande till ny självstyrelselag för Åland ingår förslag om att lagstiftningen om båttrafik skulle överföras till landskapets kompetensområde. Begreppet båttrafik avses motsvara området lokal sjötrafik i gällande självstyrelselag. Att i detta skede eftersträva särskilda lagstiftningsåtgärder från landskapets sida är därför enligt utskottets mening inte ändamålsenligt. Utskottet anser däremot att landskapsstyrelsen, framförallt i samband med den planerade överföringen av båtregistret till motorfordonsbyrån, bör följa utvecklingen i riket och även i övriga Norden. Regleringen av båttrafiken är ett område där bestämmelserna borde vara så enhetliga som möjligt. Tiden fram till dess den nya självstyrelselagen träder i kraft kan utnyttjas för beredning av nödvändig landskapslagstiftning.

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår utskottet vördsamt

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotion nr 2/1988-89.

Mariehamn den 26 september 1989

På lagutskottets vägnar:

Gunnevi Nordman
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Nordman, viceordföranden Jan-Erik Lindfors, ledamöterna Christer Jansson och Wiklöf samt ersättaren Olofsson.